

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academïæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Grauiu[m] scriptor[um] testimonio co[m]probari sanctor[um]
ueneratione[m], a Chri[sti]anis in eccl[es]ia catholica obseruandam V

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

De ueneratione Sanctorum.

cretorum, de consecratione dist. 3. cap. Crucis dñi. **V**rbanus etiā **V**rbanus. 4.
quartus, celebritatē sanctissimi sacramēti Eucharistiæ, ordina
uit a toto pplo agendā. Quā profecto laudabilē ordinationē,
cōfirmavit in cōcilio **V**iennensū **C**lemēs. 5. ut in. 3. lib. a se de **C**lemens. 1.
nominatæ, cōstitutionū, titulo de reliquijs & ueneratione san
ctorum, cap. unico, si dñm, diffuse & luculēter explicat. **R**ursus
Calix. 3. festū dñicæ trāsfignationis haud multo añ tpa nra **C**alixtus. 3.
cōstituit, q̄tānis sexta die **A**ugusti celebrādū. **D**eniq; **B**onifa. **B**onifacius. 2.
8. dies festos duodecim **A**p̄loꝝ, quatuor **E**uāgelistaꝝ, & q̄tu
or doctoꝝ eccl̄iæ, sub officio duplici solēniter esse celebrādos
decreuit, quēadmodū sextus liber decretaliū (ut uocāt) titulo
de reliquijs & ueneratione sanctorum, cap. vnico. gloriosus de
as. latius expromit. ¶ **P**rætermitto & quidē cōsulto, uarias a
lias festoꝝ solēnitates, institutas a summis eccl̄iæ catholicæ p̄
fidibus, & diuerso tpe, & diuersis causis, rōnabiliter eos ad id
impellētibus. Ex q̄bus euadit p̄spiciū, eos q̄ oēm sanctorum ue
nerationē aspernātur & excludūt, obstinata fronte cōtraniti
pōtificijs sanctionibus, & hinc grauē inobediētiae reatū incur
rere. **C**ū em̄ in ueteri lege, nolēs obedire sacerdotis summi i
perio, iubeat morte plecti in tātæ rebellionis expiationē, quā **D**eute. 17.
(oro)metet p̄cēnā, q̄ summū nouæ legis sacerdotē, imo & cō
plures eorū diuersis tpib⁹ eccl̄iā totā moderatos, cōtēnit, ip̄oꝝ
cōstitutiones de sc̄tis honorādis, puicaciter conculcans, & ha
bens ludibrioꝝ

¶ **G**rauiū scriptoꝝ testimonio cōprobari sanctorum ueneratio
nē, a **C**hristianis in ecclesia obseruandā. **C**ap. V

Neq; p̄termittēda sunt illustriū scriptoꝝ hoc in lo
co testimonia, sanctorum honorationē magnopere no
bis cōmēdāta. ¶ **I**nter q̄s prodeat in primis **B.** **A**mbrosius. 7.
Ambrosius, in q̄dā sermone de sc̄tis martyribus dicens
Cū oīm sanctorum martyꝝ fratres deuotissime natalē celebrare
debemus, tū p̄cipue eorū solēnitas, tota nobis ueneratione cur
rāda est, q̄ in nris domicilijs propriū sanguinē p̄fuderūt. **N**ā
licet uniuersi sancti, ubiq; sint, & oibus proficiat, specialit̄ illi
pro nobis interueniūt, q̄ & supplicia ptulere pro nobis. **M**ar
tyr em̄ cū patiē, nō sibi tm̄ patiē, sed & ciuibus. **S**ibi em̄ patiē
c ad p̄miū

LIBER PRIMVS.

ad præmiū, ciuibus ad exēplū. Sibi patit ad requiē, ciuibus ad salutē. Et paulo post in eodē sermōe. Cūcti igit̄ martyres, de uotissime pcolēdi sunt, sed specialit̄ uenerādi sunt a nob̄, q̄ reliquias possidemus. Illi em̄ nos ofonibus adiuuāt, isti etiā ad iuuant passione. Cū his aut̄ nobis familiaritas est, semp̄ em̄ nobiscū sunt, nobiscū morant̄, hoc est, & in corpore nos uiuētes custodiūt, & de corpore recedētes excipiūt, hic, ne peccatorū nos labes absumat, ibi, ne inferni horror inuadat. Deinde circa eiusdē sermonis finē ait. Et ideo frēs, ueneremur eos in seculo, q̄s defensores habere possum⁹ in futuro. Et sicut eis, ossibus parētū n̄orū iūgimur, ita & eis, fidei imitatiōe iūgamur. In nullo em̄ ab ipsis separari poterim⁹, si sociemur illis tā religione q̄ corpe. Hæc Ambro. Sed qd hortaret̄ alios sacrat⁹ antistes, ad celebrādos insigni ueneratiōe martyres sc̄tōs, si non eēt eorū colēdus dies festus, si null⁹ eēt illis exhibēdus a nobis honor⁹. Esset plane ea exhortatio, in laqueū, decipulā & scāda lū. ¶ Adducat & alius, eiusdē rei testis locupletissim⁹, bt̄is p̄ Aug. q̄ in sermōe de natiuitate S. Iohānis baptiste inqt. Post illū sacrosanctū dñi natalis diē, nullius hoim natiuitatē legimus celebrari, nisi solius B. Iohannis baptistæ. In alijs sc̄tis & electis dei, nouim⁹ illū diē coli, q̄ illos post cōsummatiōnē laborū & deuictū triūphatūq; mūdū, in ppetuas æternitates p̄sens hæc uita parturit. In alijs, consummata ultimi diei merita celebrant̄, in hoc, prima dies, & ipsa etiā hois̄ initia cōsecrant̄ pro hac absq; dubio cā, q̄ p hūc, dñs aduētū suū (ne subito homines insperatū nō agnoscerēt) uoluit esse testatū. Idē q̄q; in principio sermonis de assumptiōe sacrosanctæ uirginis Mariæ. Adest nobis dilectissimi frēs, dies ualde uenerabilis, dies, oim̄ sc̄torū solēnitates p̄cellēs. Adest inq; dies inclyta, dies p̄ clara, dies in q̄ e mūdo migrasse credit̄ uirgo Maria. Et ideo laudes intonet uniuersa terra cū summa exultatiōe, tāta uirginis illustrare excessu, q̄ indignū ualde ē, ut illi⁹ recordationis solēnitas sit ap̄d nos sine maxio honore, p quā meruim⁹ aut̄ rē uitæ suscipere. Satisq; p̄postere iudicādū est, ut cū sc̄torū celebrat⁹ uictorias martyrum, illi⁹ solēnitatē illis nō p̄feram⁹, q̄ huic mūdo ædedit principem martyrum. ¶ Cōsonat huic & sacer Hieron.

II. Augustinus

litm.

causidm

De ueneratione Sanctorum.

Hierony. in sermone de eadē sacre uirginis assumptione dicens Hieronymus
Si deū frēs charissimi ore prophetico in lectis suis laudare iube- Pfall. 150. /
mur, multo magis in ueneratione **B. Marię** uirginis mris ei⁹, o
portet eū cū hymnis & canticis diligentius extollere, & dignis
deo iubilare pconijs, ac mysticis honorare munerib⁹. Nulli ei
dubiū, qn totū ad gloriā Chri laudis ptineat, qd digne geni-
trici suę impesum fuerit ac solenniter exhibitū. Hęc ille. Sed
q̄sum ista, si nō eēt honorādi a nob sc̄ti. ¶ Addat supra di- III. /
ctis & **B. Bernard⁹**, q in uno sermonū de solēnitate oim sc̄to Bernardus
rū, hoc habet exordiū. Festiuitas sc̄toꝝ oim hodie celebrat, &
dignū est, ut cū omī deuotiōe celebret. Etem si magna uidei-
ee & est, **B. Petri** solēnitas, seu **B. Stephani**, aut cuiuslibet cæ-
teroz, q̄ta est ista, q̄ nō unius tm̄ est, sed uniuersoz. Rursus
in alio eiusdē festi sermone, ita ordit. Festiua nob est dies hęc Idem
& iter p̄cipuas solēnitates, hodierna solēnitas numerat. Quid
ergo dicim⁹? cui⁹ apli, cuius martyris, cuius sancti? Nō unius
alicuius singulariter, sed pariter uniuersoz. Oēs siquidē noui-
mus, festiuitatē oim sc̄toꝝ dici & eē, quā hodie celebramus.
Hęc ibi. Sed qd hęc ip̄a afferret uir sc̄tus in mediū, si nulla es-
sent ueneratione colēdi sancti. ¶ Accedat his & **B. Dionysius** Dionysius.
in libro de ecclesiastica hierarchia, ca. tertij pte tertia, dicens. E-
niūero sc̄toꝝ post pacē illā noim p̄dicatio, eos p̄conio attollit
q̄ pie sc̄tēq; uixerūt, & ad finē usq; uirtutis uia cōstāter (nusq;
ab ea deflectēdo) tenuerūt, nos qdē, ad imitādū beatissimū il-
loꝝ habitū, atq; ad diuina appetēda p̄mia, prouocās ac ducēs
illos aut, ueluti uiuētes p̄dicās, q̄ (ut theologia ait) nō mortifi- Iohan. 5.
cati, sed in diuinā penitus uitā ex morte translati sunt. Sic Di-
onysius. Hęc autē sanctoz noim p̄dicatio, nōne p̄clara est san- VI.
ctoz cōmemoratio, & insignis honoratio? ¶ Demū audiatur Damascenus.
Iohānes Damascenus, in. 4. lib. de fide orthodoxa, cap. 16.
ita eandē comprobans sententiā. Honorare decet sanctos, ut
amicos Chri, ut filios, & hæredes dei, quēadmodū ait de illo
quus Iohānes euāgelista. Quicūq; autē receperūt eū, dedit eis Iohan. I
ptatē, filios dei fiet. Quare nō āplius sunt serui, sed filij, si autē Roma. 8.
filij, & hæredes. Hæredes qdē dei, coheredes autē Chri. Et dñs
in sacris euangelijs, apostolis dicit, Vos amici mei estis, non Iohan. 15.
etiam

LIBER PRIMVS.

Damascenus

Math. II.

etiā uos uocauī seruos, nā seruus nescit qd facit dñs eius. **Hæc** Damascenus. Quinimo deinceps p totū id caput, idē probatissimus author, multis argumētis sc̄tōs esse uenerādos astruit ita circa finē eius, rē propositā colligēs, p singulos sanctoꝝ ordines apta progressionē. Deiparā, ut proprie & uere dei matrē, honoremus. Præcursoꝝ Iohāne, ut prophetā & baptistā & missum & martyꝝ. Neq; eīm inter natos mulierū surrexit maior Iohāne, ut dñs dixit, & regni eius, primus præco fact⁹ est. Ap̄s, ut fratres dñi & inspectoꝝ, & ministros in passionibus eius. Et hoc pacto singillatim p ceteros sanctorū grad⁹ inibi procedit Damascenus, oñdens eorū singulos eē colēdos & causā pariter subnectēs. Ceterū nō foret difficile, cōplures alios eiusdē rei testes, eximios authores adducere, qm̄ testimonijs ad eā causā sulciendā accōmodis, passim scatent ipsoꝝ rū libri. Sed nō uisum est id in p̄sentia necessariū, in re scilicet tā clara & ligda, densam nubem testium inducere, eaq; legentium oculos offundere.

Ob excellentiā uirtutis sanctorū, imitationis exēplū, & patrociniū subsidiū, honorādos eē a nobis sc̄tōs. **Cap. VI.**

Voniā supra utcūq; monstratū est, sc̄tōs a nob honorari debere, nūc reliquū est oñdere, curnā honorādi sunt, ne id gratis & sine legitima rōne dictū uideat. Inter ceteras autē causas, q̄ merito quēq; dāt impellere ad debitū honorē sanctis impēdēdū, tres potissimū assignari solēt, q̄ nos ad id ip̄m p̄standū efficiāt propensiores. **¶** Prima est, insignis eminentia uirtutis & sanctimonie, q̄ hic uirtū agētes mirificē claruerūt. Nemo siquidē est, q nō norit, uirtuti honorē deberi, & ijs q uirtute sunt p̄diti, q̄toꝝ excellentior fuerit uirtus, tāto p̄clatiore afficiēda est honore. Atq; nullus est sanctorū ordo & gradus, & in quib; ordine nullus reponit sc̄tūs, q nō eximio uirtutis splēdore coruscauerit, quiq; nō mirō honorū operū ornatu refulserit. Sancti eīm p fidē (ut beatus scribit Paul⁹) uicē regna, opati sunt iustitiā, adepti sunt repromissiones, fortes facti sunt in bello, nō corporali tm̄, sed & spūali, cōtra demonē, mūdū & carnē, quē triplicē hostē uictrix dextra fuderūt. **D**emonē qdē, adiutrice dei grā superauerunt.

Hebræ. II.